

สารนิพนธ์

เรื่อง สัตว์และความเชื่อที่ปรากฏบนรอยสักญี่ปุ่น

โดย

นางสาวกนกนภัส สาลีศรี

รหัสนักศึกษา 05600743

เสนอ

อาจารย์นวัต เลิศแสงกิจ

บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาเอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2563

ลิขสิทธิ์ของคณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ชื่อเรื่องสารนิพนธ์ สัตว์และความเชื่อที่ปรากฏบนรอยสักญี่ปุ่น

ผู้เขียน กนกนภัส สาลีศรี รหัสนักศึกษา 05600743

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ อาจารย์นวัต เลิศแสวงกิจ

สาขาวิชา เอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์

ปีการศึกษา 2563

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์เรื่อง สัตว์และความเชื่อที่ปรากฏบนรอยสักญี่ปุ่น มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาที่มาและประวัติของ สัตว์และสัตว์ในตำนานญี่ปุ่น ศึกษาสัตว์และสัตว์ในตำนานญี่ปุ่นในรูปแบบของสัญลักษณ์ ศึกษาอิทธิพลของความเชื่อ ทางสังคมที่มีต่อสัตว์และสัตว์ในตำนานญี่ปุ่น เพื่อศึกษางานศิลปะที่เกี่ยวข้องกับสัตว์และสัตว์ในตำนานญี่ปุ่น โดยมี วิธีการศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อเกี่ยวกับสัตว์ของชาวญี่ปุ่น เครื่องรางนำโชค งานศิลปะ และ สถานที่ศักดิ์สิทธิ์ รวมถึงแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับศิลปะเพื่อนำมาใช้เป็นกรอบแนวความคิดในการวิเคราะห์รอยสักรูป สัตว์

ผลจากการวิเคราะห์รอยสักรูปสัตว์ โดยนำทฤษฎีองค์ประกอบศิลป์และจิตวิทยาสีกับความรู้สึกละมาเป็น แนวทางในการวิเคราะห์พบว่า รอยสักรูปสัตว์ของช่างชาวญี่ปุ่นในปัจจุบันมีหลากหลายรูปแบบ ซึ่งขึ้นอยู่กับความ ชื่นชอบและความถนัดของช่างสักแต่ละคน รวมถึงความชอบของคนที่ต้องการจะสร้างรอยสักไว้บนร่างกายนั้น รูปแบบของงาน ลายเส้น หรือสีสันทัน ก็สามารถเปลี่ยนแปลงได้เสมอตามกระแสความนิยมในแต่ละช่วงเวลา แต่ ความหมายและความเชื่อที่ต้องการสื่อผ่านงานศิลปะบนร่างกาย เป็นอิทธิพลของความเชื่อทางสังคมที่มีต่อสัตว์ และสัตว์ในตำนานญี่ปุ่น ซึ่งแสดงให้เห็นว่าศาสนาชินโตเป็นศาสนาดั้งเดิมและเป็นความเชื่อพื้นฐานของชาวญี่ปุ่นมี อิทธิพลต่อสังคมญี่ปุ่นเป็นอย่างมาก ผู้วิจัยได้ทราบถึงความเชื่อพื้นฐาน สอดคล้องกับกิจกรรมและชีวิตประจำวันของ ชาวญี่ปุ่น ทำให้เห็นมุมมองของการมองสัตว์ที่แตกต่างไปจากชาวตะวันตก รวมถึงหลักการวิเคราะห์งานศิลปะ ที่ สามารถนำไปต่อยอดเพื่อใช้วิเคราะห์งานศิลปะอื่น ๆ ได้

คำสำคัญ : รอยสักรูปสัตว์, ความเชื่อ, ญี่ปุ่น

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์เรื่อง สัตว์และความเชื่อที่ปรากฏบนรอยสักญี่ปุ่น เป็นส่วนหนึ่งของรายวิชา 450 112 การศึกษาเอกเทศ (Independent Study)

บทความวิจัยชิ้นนี้สามารถสำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาอย่างสูงจาก อาจารย์นวัต เลิศ แสงวงกิจ อาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย ที่กรุณาให้คำแนะนำและให้คำปรึกษา ตลอดจนการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่ง จนทำให้งานวิจัยในครั้งนี้เสร็จสมบูรณ์ ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณอาจารย์อย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ และขอขอบคุณครอบครัวและเพื่อน ๆ ที่คอยให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ ตลอดจนให้กำลังใจ ซึ่งเป็นแรงผลักดันให้การศึกษาวิจัยในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ผู้วิจัยหวังว่า งานวิจัยฉบับนี้จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจ หากมีข้อบกพร่องหรือข้อผิดพลาดประการใด ข้าพเจ้าก็ขออภัยไว้ ณ ที่นี้

นางสาวกนกนภัส สาลีศรี

สารบัญ

บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
สารบัญ	ค
สารบัญตาราง	ง
บทที่ 1	
บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญ	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	2
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
1.4 ขอบเขตของการศึกษา	3
1.5 วิธีการดำเนินการวิจัย	3
1.6 เอกสารอ้างอิง	3
บทที่ 2	
ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	5
2.1 ตำนานสัตว์ญี่ปุ่นในวรรณกรรมโคะจิกิ	5
2.2 สัตว์ในรูปแบบสิ่งมงคลของญี่ปุ่น	7
2.3 ความเชื่อของชาวญี่ปุ่นต่อสัตว์	8
บทที่ 3	
วิธีดำเนินการวิจัย	11
3.1 แหล่งข้อมูล	11
3.2 วิธีการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล	11
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	12
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	12
3.5 การนำเสนอข้อมูล	12
3.6 ทฤษฎีที่นำมาใช้เป็นกรอบแนวทางการวิจัย	12
บทที่ 4	
วิเคราะห์องค์ประกอบศิลปะรอยสักรูปสัตว์	15
4.1 มังกร	15
4.2 สุนัขจิ้งจอก	16

4.3 เสื่อ	17
4.4 ปลาการ์ฟ	18
4.5 ปลาทอง	19
4.6 กบ	20
4.7 งู	21
4.8 นกกระเรียน	22
4.9 แมว	23
4.10 ฟีนิกซ์	24
4.11 เขี้ยวยาว	25
4.12 ปลาหมึกยักษ์	26
4.13 ไก่	27
4.14 หนู	28
4.15 ปลาตุ๊ก	29
4.16 กิเลน	30
บทที่ 5	
สรุปและอภิปรายผลการศึกษา	31
5.1 สรุปและอภิปรายผลการวิจัย	31
5.1.1 ศึกษาที่มาและประวัติของสัตว์และสัตว์ในตำนานญี่ปุ่น	31
5.1.2 ศึกษาสัตว์และสัตว์ในตำนานญี่ปุ่นในรูปแบบของสัญลักษณ์	31
5.1.3 ศึกษาอิทธิพลของความเชื่อทางสังคมที่มีต่อสัตว์และสัตว์ในตำนานญี่ปุ่น	32
5.1.4 ศึกษางานศิลปะที่เกี่ยวข้องกับสัตว์และสัตว์ในตำนานญี่ปุ่น	32
5.2 ข้อเสนอแนะของผลการวิจัย	34
บรรณานุกรม	36
ประวัติย่อผู้วิจัย	37

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 วิเคราะห์รอยสักรูปมังกร	15
2 วิเคราะห์รอยสักรูปสุนัขจิ้งจอก	16
3 วิเคราะห์รอยสักรูปเสือ	17
4 วิเคราะห์รอยสักรูปปลาการ์ฟ	18
5 วิเคราะห์รอยสักรูปปลาทอง	19
6 วิเคราะห์รอยสักรูปกบ	20
7 วิเคราะห์รอยสักรูป งู	21
8 วิเคราะห์รอยสักรูปนกกระเรียน	22
9 วิเคราะห์รอยสักรูปแมว	23
10 วิเคราะห์รอยสักรูปฟีนิกซ์	24
11 วิเคราะห์รอยสักรูปเหยี่ยว	25
12 วิเคราะห์รอยสักรูปปลาหมึกยักษ์	26
13 วิเคราะห์รอยสักรูปไก่	27
14 วิเคราะห์รอยสักรูปหนู	28
15 วิเคราะห์รอยสักรูปปลาตุ๊ก	29
16 วิเคราะห์รอยสักรูปกิลเลน	30

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญ

รอยสัก ศิลปะบนเรือนร่างของมนุษย์ที่กำเนิดขึ้นตั้งแต่ยุคก่อนประวัติศาสตร์และมีวิวัฒนาการสืบต่อกันมานานกว่า 4,000 ปี มีจุดประสงค์หลากหลายและแตกต่างกันไปตามวัฒนธรรม ประเพณี และความเชื่อของแต่ละชนชาติ เช่น รอยสักเป็นสัญลักษณ์ของการป้องกันภัยจากธรรมชาติ การบ่งบอกชาติพันธุ์ ความเชื่อเกี่ยวกับเทพเจ้าและการเกิดใหม่ การสักเพื่อป้องกันศัตรู การแบ่งชนชั้นทางสังคม การแสดงอำนาจ รวมไปถึงการสักเพื่อความสวยงามที่เป็นที่นิยมกันในปัจจุบัน พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 25554 ให้ความหมายของคำว่า “สัก” ไว้ดังนี้ ก. เอาของแหลมแทงลงด้วยวิธีการหรือเพื่อประโยชน์ต่าง ๆ กัน เช่น สักปลาไหล สักหาของในน้ำ สักรอยซำเพื่อริดเอาเลือดที่คั่งออก, ใช้เหล็กแหลมจุ่มหมึกหรือน้ำมันแท่งที่ผิวหนังให้เป็นอักขระเครื่องหมาย หรือลวดลาย, ถ้าใช้หมึก เรียกว่า สักหมึก, ถ้าใช้น้ำมัน เรียกว่า สักน้ำมัน, (โบ) ทำเครื่องหมายโดยใช้เหล็กแหลมจุ่มหมึกจิ้มที่ผิวหนังเพื่อแสดงเป็นหลักฐานบนร่างกายส่วนใดส่วนหนึ่ง เช่น สักข้อมือ แสดงว่าได้ขึ้นทะเบียนเป็นชายฉกรรจ์หรือเป็นเลกมีสังกัดกรมกองแล้ว สักหน้า แสดงว่าเป็นผู้ที่ต้องโทษปราชิก เป็นต้น

รอยสัก หรือ “อิเรซุมิ” (irezumi) ในภาษาญี่ปุ่น เป็นศิลปะที่สืบทอดกันมาเมื่อกว่า 2,500 ปีมาแล้ว หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่ถูกค้นพบกล่าวไว้ว่า รอยสักของญี่ปุ่นนั้นได้รับอิทธิพลมาจากชาวจีนและประเทศจีน แต่ด้วยสีสันทึบที่สวยสดงดงามและลายเส้นที่ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องจนกลายเป็นเอกลักษณ์ จึงทำให้รอยสักญี่ปุ่นเป็นที่รู้จักไปทั่วโลก และคงไม่มีใครปฏิเสธได้ว่า รอยสักญี่ปุ่นนั้น ถือได้ว่าเป็นสุดยอดของรอยสักประเทศหนึ่งของโลก (อังคาร ปัญญาศิลป์, ม.ป.ป.) ในยุคโบราณมีการค้นพบว่า ชนเผ่าโคโน ชนพื้นเมืองดั้งเดิมของญี่ปุ่น ผู้หญิงจะมีการสักที่ริมฝีปากเป็นสีดำเพื่อป้องกันไม่ให้เข้าสู่วัยออกเรือน หากเป็นหญิงที่แต่งงานแล้วจะหมายความว่าเธอคนนั้นจะพูดแต่สิ่งดีเพื่อสร้างประโยชน์ให้กับสามีและครอบครัว และนับถือเทพเจ้าอย่างไม่เสื่อมคลาย เชื่อกันว่าหากไม่สักเมื่อเสียชีวิตลงวิญญาณจะตกนรก หรือในยุคเอโดะ รอยสักเป็นกลยุทธ์หนึ่งที่หญิงขายบริการใช้ในการเรียกลูกค้า กล่าวคือ เมื่อหญิงขายบริการใกล้ชิดสนิทสนม หลงรักกับลูกค้าคนไหนแล้ว ก็จะทำให้ลูกค้าหรือเพื่อน สักชื่อของลูกค้าคนนั้นลงบนแขน ข้อมือ ไหล่ หรือปลายนิ้วโป้งของตนเอง เพื่อแสดงความรักและคำมั่นสัญญาว่าจะไม่ปันใจให้ชายอื่น การสักเพื่อแสดงคำมั่นสัญญาต่อคนรักเรียกว่า “อิเรโบะคุโระ” (irebokoro) ต่อมา รอยสักเป็นวิธีการลงโทษผู้กระทำความผิด จะถูกสักที่หน้าผากเป็นสัญลักษณ์บวกรหรือลบ เป็นต้น เมื่อกระทำความผิดซ้ำจะถูกสักเพิ่มทีละขีด พร้อมทั้งรับโทษสถานอื่นเพิ่ม เมื่อถูกสักครบ 3 ครั้ง จะถูกประหารชีวิต รอยสักมีลวดลายแตกต่างกันไปตามแต่ละภูมิภาค นอกเหนือจากการสักที่หน้าผากแล้ว ยังมีการสักที่บริเวณแขนซ้ายเป็นเส้นแนวยาว 2-3 เส้นอีกด้วย นอกเหนือจากรอยสักในฐานะสัญลักษณ์ของการลงโทษแล้ว อีกมุมหนึ่ง รอยสักยังเป็นที่ยอมรับในหมู่

ประชาชนโดยเฉพาะกลุ่มผู้ใช้แรงงาน เช่น พ่อค้า ช่างก่อสร้าง นักดับเพลิง ที่มีความเชื่อว่าการสักปกคลุมตัวทั้งร่างกายจะช่วยป้องกันภัยอันตรายจากอาชืพของพวกเขาได้ กล่าวกันว่าในยุคเอโดะเป็นยุคที่รอยสักได้รับความนิยมสูงสุด ลวดลายและเทคนิคการสักได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ค่านิยม วัฒนธรรม ความเชื่อของคนสะท้อนผ่านรอยสักที่เป็นเอกลักษณ์ รอยสักญี่ปุ่นที่โดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ มีหลากหลายประเภท ได้แก่ รูปธรรมชาติ เช่น ดอกซากุระ ดอกโบตั๋น ดอกบัว ลูกพีช น้ำ เป็นต้น รูปสัตว์ เช่น มังกร สุนัขจิ้งจอก เสือ ปลาการ์ฟ เป็นต้น รูปเทพเจ้าและสัตว์ในตำนาน เช่น กัปปะะ ฟุจินกับไรจิน กิเลน ฟินิกซ์ คินทาโระ โอนิ ซึ่งการที่คนจะเลือกรอยสักมาไว้บนร่างกายของตนเองนั้นต่างต้องมีความชอบหรือความเชื่อในแต่ละรอยสัก เช่น ชาวญี่ปุ่นเชื่อว่า เสือ เป็นตัวแทนของความแข็งแกร่ง กล้าหาญ และอายุยืน อีกทั้งยังเชื่อว่า รอยสักรูปเสือสามารถช่วยป้องกันโรคร้ายและป้องกันปีศาจได้อีกด้วย

จากการศึกษาเกี่ยวกับรอยสักญี่ปุ่น พบว่าสัตว์และสัตว์ในตำนานญี่ปุ่นที่คนนิยมมาสักบนเรือนร่างนั้นมีหลากหลายชนิด มีลวดลายของรอยสักที่แตกต่างจากชนชาติอื่นซึ่งแต่ละชนิดมีประวัติความเป็นมาที่น่าสนใจแตกต่างกันออกไป เช่น รอยสักลายมังกร ปลาการ์ฟ เสือ ฟุโดเมียวโอ เป็นสัญลักษณ์บ่งบอกอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม ชาวญี่ปุ่นเชื่อว่าปลาการ์ฟเป็นสัญลักษณ์แทนความกล้าหาญ ความเข้มแข็ง เพราะปลาการ์ฟสามารถว่ายน้ำจนน้ำจืดกลายเป็นน้ำเค็มได้ จึงมีการประดับธงปลาการ์ฟเพื่อเป็นสัญลักษณ์ของวันเด็กผู้ชาย (Kodomonohi) รอยสักลายเสือได้รับอิทธิพลจากวรรณคดีจีนเรื่อง “ซุอิโคะเต็ง” (Suikoden) เสือเป็นสัญลักษณ์ของอำนาจ ความน่าเกรงขาม ฟุโดเมียวโอ เป็นเทพที่ทำลายความชั่วร้าย ปกป้องพระพุทธศาสนา (ธนิส พูนวงศ์ประเสริฐ, ม.ป.ป.)

จากที่กล่าวมาในข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาเกี่ยวกับสัตว์และสัตว์ในตำนานของญี่ปุ่น โดยศึกษาจากนิทานพื้นบ้าน วรรณคดี และงานศิลปะต่าง ๆ เพื่อให้เข้าใจถึงต้นกำเนิด ความเชื่อ และความหมายที่ชาวญี่ปุ่นมีให้ต่อสัตว์ชนิดต่างๆ

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- 1.2.1 เพื่อศึกษาที่มาและประวัติของสัตว์และสัตว์ในตำนานญี่ปุ่น
- 1.2.2 เพื่อศึกษาสัตว์และสัตว์ในตำนานญี่ปุ่นในรูปแบบของสัญลักษณ์
- 1.2.3 เพื่อศึกษาอิทธิพลของความเชื่อทางสังคมที่มีต่อสัตว์และสัตว์ในตำนานญี่ปุ่น
- 1.2.4 เพื่อศึกษางานศิลปะที่เกี่ยวข้องกับสัตว์และสัตว์ในตำนานญี่ปุ่น

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1.3.1 ทำให้ทราบถึงต้นกำเนิดความเชื่อเกี่ยวกับรูปทรงสัตว์ในวัฒนธรรมญี่ปุ่น
- 1.3.2 ทำให้ทราบถึงจุดประสงค์ของการนำสัตว์และสัตว์ในตำนานญี่ปุ่น มาสร้างเป็นรอยสักบนร่างกาย
- 1.3.3 ทำให้ทราบถึงความนิยมเกี่ยวกับสัตว์และสัตว์ในตำนานของชาวญี่ปุ่นในด้านการงานศิลปะ

1.4 ขอบเขตของการศึกษา

ศึกษารอยสักญี่ปุ่นเฉพาะรูปสัตว์และสัตว์ในตำนาน จากผลงานของช่างสักชาวญี่ปุ่น 3 ท่าน ตั้งแต่ปีค.ศ. 2012 – 2021 ที่ปรากฏบนอินสตาแกรม (Instagram) ได้แก่ @horimitsu @horitsubaki และ @kikupunk

1.5 วิธีดำเนินการวิจัย

- 1.5.1. ศึกษาและรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับรอยสักญี่ปุ่น
- 1.5.2. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับสัตว์ในตำนานของญี่ปุ่น
- 1.5.3. ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับความเชื่อและวัฒนธรรมของญี่ปุ่น
- 1.5.4. รวบรวมเอกสารและข้อมูลที่ได้
- 1.5.5 วิเคราะห์และเรียบเรียงผลการศึกษา
- 1.5.6 สรุปผลการศึกษา

1.6 เอกสารอ้างอิง

อังคาร ปัญญาศิลป์. (ม.ป.ป.). รอยสักเอเชีย ญี่ปุ่น ยุโรป. นนทบุรี: วีทีเอส บุกเซนเตอร์.
 อรรถยา สุวรรณระดา. (2557). พีช สัตว์ ตัวเลข กับตำนานยุคเทพเจ้าของญี่ปุ่น. วีพรีนท์.
 จาร์เวส เจมส์ แจ็กสัน. (2545). ชาเสียงแลศิลปะญี่ปุ่น. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ.
 ชิเอโกะ ฮิโรตะ. (2553). สิ่งมงคลญี่ปุ่น. แอคมิพริ้นติ้ง.
 คอสมอส. (2544). ตำนานเทพญี่ปุ่น. นนทบุรี: ธารบัวแก้ว.
 Yori Moriarty. (2561). Japanese Tattoos Meaning, Shapes and Motifs.

สื่ออิเล็กทรอนิกส์

ธนิส พูนวงศ์ประเสริฐ. (ม.ป.ป.). รอยสักในสังคมญี่ปุ่น ยุคก่อนประวัติศาสตร์ถึงยุคเมจิ. เข้าถึงเมื่อ 1 กันยายน 2563. สืบค้นจาก <https://so02.tcithaijo.org/index.php/jica/article/view/80432/64077>.

Yasuka. (2019). Symbolic Animals in Japanese Culture. เข้าถึงเมื่อ 7 พฤศจิกายน 2563. สืบค้นจาก <https://www.kcpinternational.com/2019/01/symbolic-animals-japanese-culture/>

Jez. (2019). Japanese Symbolic Animals and their Meaning. เข้าถึงเมื่อ 7 พฤศจิกายน 2563. สืบค้นจาก <https://www.thejapaneseshop.co.uk/blog/japanese-symbolic-animals-meanings/>

Shinji Takamura. (2018) Sacred Animals in Japan - See Japan's Religion through Its Animals. เข้าถึงเมื่อ 7 พฤศจิกายน 2563. สืบค้นจาก <https://matcha-jp.com/en/5817>

National Gallery of Art. (n.d.). Animals in Japanese Folklore. เข้าถึงเมื่อ 7 พฤศจิกายน 2563. <https://www.nga.gov/features/life-of-animals-in-japanese-art.html>

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ตำนานสัตว์ญี่ปุ่นในวรรณกรรมโคะจิกิ

โคะจิกิ เป็นวรรณกรรมที่เก่าแก่ที่สุดของญี่ปุ่น รวบรวมขึ้นโดยพระราชดำริของจักรพรรดิเท็มมุ ที่ทรงมีพระราชดำริว่า สมควรรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับราชวงศ์รวมทั้งเทพนิยายและตำนานต่าง ๆ เอาไว้เพื่อให้ชนในชาติมีประวัติศาสตร์ที่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน จึงโปรดเกล้าฯ ให้นักเล่านิทานชื่อว่า ฮิเอะตะโนะอะระระ ท่องจำเรื่องราวต่าง ๆ เอาไว้ ต่อมาในสมัยจักรพรรดินีเก็มเมะอิ ได้ทรงมีพระบรมราชโองการให้โอะโนะยะซุเมะโระ บันทึกเรื่องราวเหล่านั้นไว้เป็นลายลักษณ์อักษร ขณะนั้นญี่ปุ่นยังไม่มีตัวอักษรเป็นของตัวเองจึงนำอักษรจีนมาใช้ในการบันทึก และได้ปรับปรุงแก้ไขจนเสร็จสมบูรณ์ใน ค.ศ. 712 *โคะจิกิ* นับเป็นวรรณกรรมที่มีคุณค่ายิ่งในฐานะที่เป็นวรรณกรรมลายลักษณ์อักษรเรื่องแรกของญี่ปุ่นและยังเป็นวรรณกรรมที่บอกเล่าตำนานและเรื่องราวความเป็นมาในอดีตของประเทศญี่ปุ่น นอกจากนี้เรื่องราวเกี่ยวกับเทพเจ้าแล้ว ตำนานเทพใน *โคะจิกิ* ยังมีพืชและสัตว์หลายชนิดปรากฏอยู่ในเรื่องด้วย ไม่ว่าจะเป็นหน่อไม้ อังุ่น ข้าว ถั่ว งูยักษ์แปดหัว กระจ่ายขาว ปลาฉลาม หรือไก่อฟ้า พืชและสัตว์แต่ละชนิดมีส่วนเกี่ยวข้องกับความคิดความเชื่อของคนญี่ปุ่นโบราณในแง่มุมที่แตกต่างกันออกไป และบ้างก็ถูกใช้เป็นสัญลักษณ์สื่อถึงสิ่งต่าง ๆ

ตำนานเทพใน *โคะจิกิ* มีสัตว์หลายชนิดปรากฏอยู่ในเรื่อง ไม่ว่าจะเป็นกระจ่ายขาว ปลาฉลาม หรือไก่อฟ้า สัตว์แต่ละชนิดมีภาพลักษณ์ที่แตกต่างกัน บ้างก็เป็นสัตว์ในจินตนาการเช่น งูยักษ์ 8 หัว และบ้างก็ถูกใช้เป็นสัญลักษณ์แสดงถึงสิ่งที่เป็นนามธรรม กระจ่ายในตำนานนี้มีภาพลักษณ์ฉลาดแกมโกงและมีไหวพริบ ภาพลักษณ์ความประมาทของกระจ่ายนั้น แม้นิทานที่เป็นที่รู้จักกันดีในปัจจุบันก็มีปรากฏให้เห็นเช่น ในนิทานเรื่อง กระจ่ายกับเต่า กระจ่ายได้วิ่งแข่งกับเต่าแล้วประมาทผลอกลับไปทำให้ต้องพ่ายแพ้แก่เต่า ภาพลักษณ์ที่ฉลาดแกมโกงแต่ประมาทของกระจ่ายนั้นดูเหมือนจะเป็นภาพลักษณ์ที่เป็นสากลแม้นิทานหรือตำนานชาติอื่นด้วย หนูในตำนานเทพนี้มีภาพลักษณ์ที่ดีคือช่วยเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า ซึ่งจะต่างกับภาพลักษณ์ของหนูโดยทั่วไปที่มักจะมีภาพลักษณ์ในด้านลบคือเป็นสัตว์ที่ชอบทำลายข้าวของและดูสกปรก การช่วยเสนอแนะเพื่อแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า ทำให้หนูในตำนานเทพนี้มีความเฉลียวฉลาดคล้ายกับกระจ่ายขาว ในที่นี้คางคกก็มีภาพลักษณ์คล้ายกันกับหนูคือ ช่วยเสนอแนะความคิดเห็นให้แก่เทพ จากทั้งหมดนี้จะเห็นได้ว่า สัตว์บกที่ปรากฏตัวตนให้เห็นในตำนานเทพใน *โคะจิกิ* มีเพียงสัตว์ 3 ชนิด คือ กระจ่ายขาว หนู และคางคก โดยต่างก็มีภาพลักษณ์ที่เป็นจุดร่วมกันคือ มีความเฉลียวฉลาดและเป็นพวกเจ้าอุบายความคิด สัตว์น้ำที่ถูกกล่าวถึงในตำนานเทพนี้ล้วนเป็นสัตว์ทะเลซึ่งได้แก่ แมงกะพรุน ปลิงทะเล หอย ปลาซุสุกิ ปลากระพงแดง ปลาฉลาม และสิงโตทะเล แมงกะพรุน

เป็นสัตว์ชนิดแรกที่มีชื่อปรากฏอยู่ในตำนานเทพใน *โคะจิกิ* และเนื่องจาก *โคะจิกิ* เป็นวรรณกรรมที่เก่าแก่ที่สุดของญี่ปุ่น ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า แมงกะพรุนเป็นสัตว์ชนิดแรกที่มีชื่อปรากฏอยู่ในวรรณกรรมญี่ปุ่น ในตอนกำเนิดเทพรุ่นแรก ๆ นั้น ได้มีการบรรยายถึงสภาพผืนแผ่นดินที่ล่องลอยอยู่บนผิวน้ำโดยได้เปรียบไว้ว่าลอยละล่องไปมาราวกับแมงกะพรุน สะท้อนให้เห็นว่าตำนานเรื่องนี้ น่าจะเล่าสืบต่อกันมาในหมู่ชาวบ้านที่อาศัยอยู่ตามริมฝั่งทะเล เป็นการเล่าบรรยายภาพโดยเปรียบเทียบกับสิ่งที่ตนเองพบเห็นได้ในชีวิตประจำวันนั่นเอง หอยมีภาพลักษณ์ทั้งในด้านดีและไม่ดีคือ เปลือกของมันสามารถนำมาใช้ประโยชน์เป็นยาได้ แต่ก็ยังเป็นสัตว์อันตรายที่ควรระวังเช่นกัน ปลากระพงแดงเป็นปลาที่นิยมนำไปใช้บวงสรวงเทพด้วยเช่นเดียวกับปลาซุกกิ ใน *โคะจิกิ* สมัยโบราณเชื่อกันว่า ของที่มีสีแดงจะเปี่ยมไปด้วยวิญญาณแห่งเทพ ดังนั้น ปลากระพงแดงจึงเป็นปลาที่มีความศักดิ์สิทธิ์และมีพลังอำนาจรุนแรง ภาพลักษณ์ของฉลาม กล่าวกันว่า ปลาฉลามเป็นปลาที่มีพลังชีวิตที่เข้มแข็ง มีลักษณะที่ดูร้ายน่ากลัว จึงทำให้มีภาพลักษณ์ที่เกี่ยวกับพลังวิญญาณและอำนาจ สัตว์เลื้อยคลานที่เป็นที่รู้จักกันดีในตำนานเทพ *โคะจิกิ* ได้แก่ งูยักษ์ 8 หัว นอกจากนี้ยังมีตะขาบ ผี หงอน ตัวไหม และแมลงวัน ปรากฏชื่ออยู่ในตำนานเทพนี้ด้วย ถึงแม้จะไม่มี การบรรยายลักษณะให้เห็นชัดก็ตาม ในตำนานนี้ยังมีภาพลักษณ์เป็นสัตว์มีพิษและอันตรายเหมือนกับ ตะขาบ ผี และหงอนสะท้อนถึงความน่ารังเกียจหรือความหวาดกลัว การสัมผัสกับความตาย ตัวไหมเป็นแมลงชนิดหนึ่งตัวมีสีดำหรือเทา รูปลักษณ์ตัวมันเองไม่น่าดูแต่กลับผลิตใยไหมสีขาวอันงดงามซึ่งนำไปใช้ประโยชน์ในการทอผ้า การที่ในตำนานเทพญี่ปุ่นให้แมลงถือกำเนิดขึ้นจากร่างของเทพที่ตายไป อาจเนื่องจากว่าแมลงเหล่านี้มีรูปลักษณ์น่ารังเกียจ สำหรับตัวไหมนั้นถึงแม้จะมีรูปลักษณ์ที่น่าเกลียดแต่ก็เป็นสัตว์ที่มีความสำคัญในทางกสิกรรมนิยมเพาะเลี้ยงไว้เพื่อใช้ผลิตเส้นใยในการทอผ้า ดังนั้น ในตำนานเทพนี้จึงให้ตัวไหมบังเกิดขึ้นจากร่างของเทพแห่งอาหาร ซึ่งเป็นเทพที่มีความเกี่ยวพันลึกซึ้งกับด้านเกษตรและการกสิกรรมของญี่ปุ่น แมลงวันถูกเปรียบเทียบกับกับเสียงแข็งแ่งของเหล่าภูตร้ายในฤดูร้อนเป็นการสื่อถึงความไม่สงบสุขน่ารำคาญ อันเป็นการสะท้อนภาพลักษณ์ในด้านลบของแมลงวัน จะเห็นได้ว่าสัตว์จำพวกหงอนหรือแมลงในตำนานเทพใน *โคะจิกิ* ต่างก็มีภาพลักษณ์ในทางลบทั้งสิ้น จากทั้งหมดนี้สรุปได้ว่า สัตว์เลื้อยคลานและแมลงในตำนานเทพ *โคะจิกิ* ล้วนมีภาพลักษณ์ในทางลบคือ สื่อถึงอันตราย ความน่ากลัวหรือความไม่สงบสุข ทั้งนี้อาจเพราะรูปลักษณ์ที่น่าเกลียดน่ากลัว ตำนานเทพใน *โคะจิกิ* มีสัตว์จำพวกไก่อและนกปรากฏอยู่เป็นครั้งคราวเสียงไก่ขันหรือเสียงนกร้องเป็นสิ่งช่วยบอกเวลาโดยเฉพาะอย่างยิ่งเสียงไก่ขันยามรุ่งสาง ไก่ฟ้าถูกใช้เป็นผู้ติดต่อสื่อสารระหว่างสวรรค์กับโลกบนพื้นพิภพ สรุปได้ว่า ไก่มีภาพลักษณ์เป็นบริวารของเทพ และเชื่อกันว่าไก่สามารถปิดเป้าความมืดมิดออกไปได้ นอกจากนี้ยังถูกใช้เป็นผู้ติดต่อสื่อสารระหว่าง 2 โลกด้วย นก ถูกสันนิษฐานว่าเรื่องนี้ น่าจะสัมพันธ์เกี่ยวโยงกับความเชื่อที่ว่าหลังจากตายแล้วดวงวิญญาณของคนตายจะกลายเป็นนกบินไปสู่ท้องฟ้าและจะถูกนาคพาไปยังดินแดนหนึ่งโดยนกเช่นกัน หากเป็นไปได้ตามข้อสันนิษฐานที่ว่านี้ก็จะเป็นการบ่งชี้ถึงภาพลักษณ์ของนกที่เป็นตัวเชื่อมระหว่าง 2 โลกซึ่งในที่นี้คือ โลกมนุษย์

กับดินแดนหลังความตาย ซึ่งนับว่าสอดคล้องกับภาพลักษณ์ของโกไฟาในก่อนหน้านี้ที่รับหน้าที่เป็นผู้สื่อสารระหว่าง 2 โลกเช่นกันคือ โลกสวรรค์กับโลกมนุษย์ อาจเนื่องจากนกเป็นสัตว์บินได้จึงถูกโยงให้มีภาพลักษณ์เกี่ยวกับการติดต่อสื่อสารดังกล่าว สรุปได้ว่า สัตว์ปีกอันได้แก่สัตว์จำพวกไก่และนกในตำนานยุคเทพเจ้าใน *โคะจิกิ* ต่างก็มีภาพลักษณ์ที่เกี่ยวข้องกับการติดต่อสื่อสารระหว่าง 2 โลก และยังเกี่ยวพันกับเรื่องของเวลา

สัตว์แต่ละประเภทต่างก็มีภาพลักษณ์ที่แตกต่างกันออกไปคือ สัตว์บกมีภาพลักษณ์เฉลียวฉลาดและเป็นพวกเจ้าความคิด สัตว์น้ำมีภาพลักษณ์เป็นผู้คอยช่วยเหลือเกื้อหนุนหรือเป็นบริวารของผู้อื่นและยังถูกนำไปใช้ประโยชน์ต่าง ๆ สัตว์เลื้อยคลานและแมลงมีภาพลักษณ์ที่สื่อถึงอันตราย ความน่ากลัวหรือความไม่สงบสุข และสัตว์ปีกมีภาพลักษณ์เกี่ยวกับการติดต่อสื่อสารระหว่าง 2 โลกหรือเกี่ยวพันเกี่ยวพันกับเวลา ตำนานเทพใน *โคะจิกิ* เป็นตำนานเก่าแก่ซึ่งมีอิทธิพลต่อความคิดความเชื่อของคนญี่ปุ่น การได้เรียนรู้ภาพลักษณ์ของสัตว์ในตำนานเทพนี้ช่วยให้เห็นมุมมองและความคิดความเชื่อของคนญี่ปุ่นโบราณเกี่ยวกับสัตว์ อันจะเป็นประโยชน์ช่วยให้เข้าใจภาพลักษณ์ของสัตว์ในวรรณกรรมญี่ปุ่นชิ้นอื่น ๆ (อรรถยา สุวรรณระดา, 2557)

สัตว์ในรูปแบบสิ่งมงคลของญี่ปุ่น

“แมวกวัก” ถือเป็นตัวแทนของบรรดาสิ่งมงคล วัสดุที่ใช้ทำก็มีหลากหลาย เช่น เปเปอร์มาเช่ ดินเผา พลาสติก หรือไม้แกะสลัก เป็นเครื่องรางที่ได้รับความนิยมมาตั้งแต่สมัยโบราณ ปัจจุบันเนื่องจากความนิยมในเรื่องของฮวงจุ้ย ทำให้มีการผลิตแมวกวักสีต่าง ๆ ออกมาวางขาย แต่ปกติแล้วแมวกวักจะต้องเป็นแมวสามสี คือ สีดำ สีน้ำตาล และสีขาว โดยเชื่อกันมาแต่โบราณว่าจะกวักเอาโชคดีมาให้ และยังมีความเชื่อที่สืบทอดกันมากล่าวไว้ว่า หากนำแมวสามสีลงเรือไปด้วยจะรอดพ้นจากภัยอันตราย และถ้าแมวนอนหลับสบายก็แสดงว่าอากาศจะปลอดโปร่ง แต่ถ้าแมวส่งเสียงร้องรบกวนแสดงว่าจะเกิดพายุ นอกจากนี้ยังช่วยไล่หนูที่จะมากินอาหารอีกด้วย

ปลาทอง เข้ามาจากประเทศจีนในช่วงค.ศ. 1500 เป็นสัตว์เลี้ยงที่นิยมมากในหมู่ชนชั้นสูง แล้วจึงกลายมาเป็นสัตว์เลี้ยงของคนทั่วไปในช่วงสิ้นยุคสมัยเอโดะ เนื่องจากมีการเพาะพันธุ์จึงมีราคาถูกลง และการขายปลาทองก็กลายเป็นคำที่บ่งบอกถึงฤดูร้อนไปในที่สุด คนญี่ปุ่นมักวาดรูปปลาทองเป็นลายผ้ากิโมโนและภาพวาด นอกจากนี้ยังมีการแขวนโหลที่เรียกว่า “คิงเงียวตามะ” ไว้ใต้ชายคาบ้านเพื่อช่วยให้คลายร้อนอีกด้วย และจากความนิยมปลาทองในขณะนั้น จึงทำให้เหล่าชาмуไรที่ยากจนหันมาเพาะพันธุ์ปลาทองเป็นอาชีพเสริม สิ่งนี้ทำให้เราเห็นถึงความคลั่งไคล้ได้อย่างชัดเจน จนมีการเรียกชาмуไรที่กวัดแกว่งดาบว่า “ปลาทอง” ซึ่งจะว่าแท้ก็แท้ จะว่าแปลกก็แปลก

ปลาทองมีชื่อมงคลในภาษาอังกฤษว่า “Goldfish” คนญี่ปุ่นเองก็มีความเชื่อมาแต่โบราณว่าเป็นสัตว์ที่จะนำโชค
 लाभมาให้ นอกจากนี้ในภาษาจีนคำว่า “ปลาทอง” ยังเรียกว่า “จินหยู” (金魚) ฟ้องเสียงกับคำว่า “จินหยู”
 (金会) ที่มีความหมายว่า “เงินทองเหลือเฟือ” ดังนั้น ปลาทองจึงเป็นสัตว์มงคลอย่างไม่ต้องสงสัย (จิเอโกะ อิโร
 ตะ, 2553)

ความเชื่อของชาวญี่ปุ่นต่อสัตว์

ศาสนาดั้งเดิมของญี่ปุ่นคือ ชินโต มุ่งเน้นไปที่การปฏิบัติพิธีกรรมที่เชื่อมโยงญี่ปุ่นสมัยใหม่กับอดีตอัน
 เก่าแก่ แนวทางปฏิบัติของชินโตมีพื้นฐานอยู่ในบันทึกทางประวัติศาสตร์ที่เป็นลายลักษณ์อักษรของโคะจิกิ
 (วรรณกรรมที่เก่าแก่ที่สุดที่ยังหลงเหลืออยู่ในญี่ปุ่น) และ Nihon Shoki (The Chronicles of Japan) ซึ่งเป็น
 หนังสือประวัติศาสตร์ญี่ปุ่นคลาสสิกที่เก่าแก่ที่สุดอันดับสองในศตวรรษที่ 8 ชินโตเป็นศาสนาที่อุทิศให้กับการบูชา
 วิญญาณหรือคามิจำนวนมากซึ่งประกอบด้วยวัตถุประสงค์หลายประการ ความเชื่อทางวัฒนธรรมของญี่ปุ่นในเรื่อง
 สัตว์ มีจุดประสงค์หลากหลาย เช่น ความโชคดี เกิดจากประเพณีทางศาสนาโบราณของศาสนาชินโตที่มีความเชื่อ
 เรื่องสัตว์ สัตว์ที่สำคัญที่สุดได้รับการยกย่องในหลาย ๆ ด้าน เช่น งานศิลปะประติมากรรมในศาลเจ้าและตำนาน
 พื้นบ้านที่มีมาหลายศตวรรษจนถึงปัจจุบัน ได้แก่

แมว เป็นที่เคารพนับถือของชาวญี่ปุ่นและนิยมทำเป็นเครื่องรางเสริมโชค มีลักษณะเป็นแมวหนังโบกอุ้งเท้า
 ข้างเดียว พบเห็นได้ตามสถานประกอบการธุรกิจส่วนใหญ่ของญี่ปุ่น เพราะเชื่อว่าจะทำให้เกิดธุรกิจที่ดี
 ประวัติศาสตร์ของญี่ปุ่นระบุว่าแมวมีบทบาทสำคัญในวัฒนธรรมและสังคมของญี่ปุ่นด้วยเหตุนี้จึงมีศาลเจ้าและวัดที่
 อุทิศให้กับแมวในประเทศเป็นจำนวนมาก

นกกกระเรียน เป็นสัญลักษณ์ของการมีอายุยืนยาวในญี่ปุ่น นกแขนยาวสง่างามมักถูกใช้ในการตกแต่ง
 สิ่งของต่าง ๆ เช่น ชุดกิโมโนสำหรับเจ้าสาวและยังใช้ในแบรนด์ต่าง ๆ และแม้แต่ต้นกกระเรียนโอริกามียอดนิยมหรือ
 นกกกระเรียนพันตัวนั้นที่พบเห็นได้ทั่วไปตามวัดในญี่ปุ่น เมื่อรวมกลุ่มและยึดเข้าด้วยกัน เรียกว่า Orizuru ตาม
 ตำนานเล่าว่า หากใครพบนกกกระเรียนกระดาษได้ครบ 1,000 ตัว ในระยะเวลา 1 ปี จะสามารถขอพรได้ตาม
 ปราบปราม

จิ้งจอกแดงหรือคิสีเนะ ตำนานญี่ปุ่นแสดงให้เห็นว่าพวกเขาเป็นผู้พิทักษ์เพื่อนและคนรัก ในญี่ปุ่น มีรูปปั้น
 สุนัขจิ้งจอกแดงในวัดหลายแห่งเรียกว่า อินาริ เป็นชื่อของเทพเจ้าแห่งพืชผลของศาสนาชินโตและสุนัขจิ้งจอกถือ
 เป็นรูปแบบหนึ่งของจิตวิญญาณของท่าน (Yasuka, 2019)

ผีเสื้อ คนญี่ปุ่นมองว่าเป็น วิญญาณของคนเป็นและคนตาย อันเป็นผลมาจากความเชื่อที่แพร่หลายว่า
 วิญญาณของคนตายจะอยู่ในรูปของผีเสื้อ เมื่อเดินทางไปยังโลกอื่นและเป็นนิรันดร์ และผีเสื้อมักใช้เป็นสัญลักษณ์

สำหรับเด็กสาวเมื่อพวกเขากางปีกออกและกลายเป็นหญิงสาว เช่นเดียวกับที่เชื่อกันว่าเป็นสัญลักษณ์ของความสุขและอายุที่ยืนยาว นอกจากนี้ผีเสื้อสองตัวเด่นรำกันเป็นสัญลักษณ์ของความสุขในชีวิตสมรส

ปลาการ์ฟ เป็นสัญลักษณ์ของความพากเพียร เนื่องจากปลาการ์ฟสามารถว่ายน้ำได้ และยังเป็นสัญลักษณ์ของความซื่อสัตย์และการแต่งงานในญี่ปุ่น และยังเป็นสัญลักษณ์ของเทศกาลวันเด็กในวันที่ 5 พฤษภาคม

กบ สิ่งมีชีวิตชนิดนี้มักใช้ในงานกวีนิพนธ์และงานศิลปะของญี่ปุ่น คำว่า กบ ในภาษาญี่ปุ่นหมายถึง การกลับมา ซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้กบถือเป็นสัตว์นำโชคของชาวญี่ปุ่นและถูกมองว่าเป็นความโชคดีในสิ่งที่กลับคืนมา

เต่า ชาวญี่ปุ่นเชื่อว่าเต่าเป็นสัญลักษณ์ของภูมิปัญญา โชค การป้องกันและอายุที่ยืนยาว เนื่องจากเต่ามีอายุยืนและการเคลื่อนไหวอย่างช้า ๆ และยังมีความเชื่อว่าเต่าเป็นสัญลักษณ์ของสวรรค์กับโลกเชื่อมเข้าด้วยกัน มีกระดองเป็นสวรรค์ฐานสี่เหลี่ยมด้านล่างเป็นพื้นโลก

มังกร เป็นส่วนสำคัญของวัฒนธรรมญี่ปุ่น เป็นสัญลักษณ์ของพลังอันยิ่งใหญ่ สติปัญญา และความสำเร็จ กล่าวกันว่านำมาซึ่งความแข็งแกร่งและโชคลาภ มังกรญี่ปุ่นมีลักษณะคล้ายกับมังกรจีน แต่มีรูปร่างคล้ายงูมากกว่า มังกรจีนยังมีความแตกต่างตรงที่มีความเกี่ยวข้องกับฝนเป็นส่วนใหญ่เนื่องจากภัยแล้งที่จีนประสบ อย่างไรก็ตาม เนื่องจากญี่ปุ่นมีความอ่อนไหวต่อความแห้งแล้งน้อยลงมังกรของญี่ปุ่นจึงมีความเกี่ยวข้องกับทะเลมากขึ้น

แรคคูนหรือทานูกิ ในฐานะสัตว์พื้นบ้านของญี่ปุ่น สัตว์ชนิดนี้มีความสำคัญมาตั้งแต่สมัยโบราณ แรคคูนเป็นที่รู้จักดีว่าเป็นสุนัขที่ซุกซนและร่าเริงรวมทั้งเป็นผู้เชี่ยวชาญในการปลอมตัว มีความเชื่อว่าจะนำโชคลาภมาให้ แรคคูนยังได้รับการยกย่องว่าเป็นสัตว์ศิลปะของญี่ปุ่นโดยปรากฏในรูปแบบต่าง ๆ ของศิลปะสมัยใหม่และแบบดั้งเดิม

สิงโต เป็นสัญลักษณ์ของพลังความแข็งแกร่งและการปกป้อง สิงโตมักเกี่ยวข้องกับสถานที่สักการะบูชา ซึ่งมักพบรูปปั้นสิงโตคู่หนึ่งที่เฝ้าทางเข้าศาลเจ้าหรือวัด สิ่งเหล่านี้เรียกกันว่า สิงโตสุนัข มีความเชื่อว่าตั้งไว้เพื่อขับไล่วิญญาณชั่วร้าย (Shinji Takaramura, 2018)

ตัวกิเลน สัตว์เขาเดียวในมโนภาพอันเป็นสัญลักษณ์ของลาภดี และสัตว์ที่เป็นส่วนผสมของสุนัข-สิงโตที่ประดิษฐ์ขึ้นอย่างแปลกประหลาดพอ ๆ กัน ที่เรียกว่าสิงห์หรือโกมะ-อิเนา (Koma-Inow) คือ ภาพในความนึกฝันชนิดหนึ่ง ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของธาตุไฟและน้ำที่ถูกทำให้บริสุทธิ์แล้วสำหรับเป็นผู้พิทักษ์วัดแห่งพระพุทธองค์ด้วย นับตั้งแต่มีการกวาดล้างลัทธิเต๋าอารามต่าง ๆ (จารย์เวส เจมส์ แจ็กสัน, 2545)

กัปปะ ชื่อนี้เป็นสิ่งประหลาดตามความเชื่อของคนญี่ปุ่นอีกเผ่าพันธุ์หนึ่ง มันคือปีศาจที่มีหน้าตาเหมือนลิง มีกระดองที่หลังเหมือนเต่า มือและเท้ามีพังผืด และผิวของมันก็เป็นสีเขียวอมเหลือง อาศัยอยู่ตามแหล่งน้ำต่าง ๆ ไม่ว่าจะบนสระน้ำ หรือแม่น้ำ มันมักจะหลอกล่อมนุษย์ หรือแม้แต่สัตว์ใด ๆ ให้จมหายลงไปสู่ก้นบึ้งของความลึก

ในแหล่งน้ำที่มันอาศัยอยู่ มันจะคุดกินเลือดของเหยื่อเป็นอาหาร ทว่านอกจากเลือดแล้ว กัปปะยังโปรดของอีกอย่างหนึ่งเป็นพิเศษด้วย นั่นคือ แดงกวา ถึงกัปปะจะเป็นปีศาจที่มีจุดประสงค์ร้ายต่อมนุษย์ แต่ก็ไม่ใช่จะหลีกหนีมันไม่ได้เสียทีเดียว กล่าวกันว่าวิธีที่กัปปะจะไม่เป็นอันตรายต่อคน ก็คือ คนผู้นั้นต้องสลักชื่อและอายุของตัวเอง จะคนเดียวหรือทั้งตระกูลก็ได้ลงบนแดงกวา แล้วโยนลงไปใต้น้ำที่มันอยู่ เมื่อกัปปะได้กินแดงกวาของโปรดและได้เห็นชื่อคนให้หรือตระกูลที่ให้ มันจะไม่ทำร้ายคน ๆ นั้นหรือคนในตระกูลนั้น ๆ มีความเชื่อกันอีกว่า กัปปะเป็นปีศาจที่ค่อนข้างมีสัมมาคารวะ หากเจอกัปปะซึ่ง ๆ หน้าและไม่มีทางไปหาแดงกวามาให้ได้ คนญี่ปุ่นทานให้ไค้การวะ กัปปะจะไค้ตอบแล้วมันจะหมดฤทธิ์ไปเอง ที่เป็นดังนี้ไม่ใช่เพราะการไค้เป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์แต่เพราะว่า หัวของกัปปะมีลักษณะเป็นแองบุมลงไป ที่ตรงนี้ต้องมีน้ำเต็มเสมอ กัปปะจึงจะมีเรี่ยวแรงหลอกคนหรือหลอกสัตว์อะไรต่าง ๆ ได้ ถ้ามันไค้ตัวลงตอบคน น้ำในแองบุมหัวจะตกลงมา กัปปะก็หมดแรงไปเอง อย่างไรก็ตามกัปปะเป็นปีศาจที่มีความรู้ดีตัวอยู่มาก ความรู้ของกัปปะบางทีก็ได้ช่วยมนุษย์ มีเรื่องเล่าว่า กัปปะแสนซนตนหนึ่งไล่จับชายบนหลังม้าเพื่อจะเล่นซกเย่อกับชายผู้นั้น พอต่างคนต่างคว้าข้อมือกันไว้ได้ ผู้ชายก็ลงส้นกระตุ่นม้าลากตัวกัปปะที่ยังคงอยู่บนพื้นถูถูกั๊งตามมาและน้ำในแองบุมหัวของกัปปะก็เริ่มตกลงเรื่อย ๆ กัปปะส่งเสียงวิงวอนขอร้องให้ชายคนนั้นหยุดมาก่อนที่มันจะตาย ชายคนนั้นก็ยังไม่ยอม จนกัปปะสัญญาถ้าหยุดม้ามันจะสอนวิธีต่อกระดูกให้ ชายขี่ม้าจึงยอมตั้งแต่นั้นเป็นต้นมาครอบครัวของชายขี่ม้าก็มีชื่อเสียงโด่งดังเพราะเป็นหมอต่อกกระดูกซึ่งไม่มีใครทำได้ (คอสมอส, 2544)

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

บทความวิจัยเรื่อง สัตว์และความเชื่อที่ปรากฏบนรอยสักญี่ปุ่น มีขั้นตอนดำเนินการวิจัยดังนี้

3.1 แหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาวิเคราะห์สัตว์และความเชื่อที่ปรากฏบนญี่ปุ่น แบ่งออกเป็นแหล่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ และแหล่งข้อมูลด้านเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

3.1.1 แหล่งข้อมูลประเภทอิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ รูปภาพผลงานรอยสักของศิลปินชาวญี่ปุ่น 3 ท่าน ซึ่งแบ่งปันผ่านอินสตาแกรม (Instagram) เอกสารภาษาไทยและภาษาอังกฤษเกี่ยวกับความเชื่อเกี่ยวกับสัตว์ของชาวญี่ปุ่น เครื่องรางนำโชค งานศิลปะ และสถานที่ศักดิ์สิทธิ์

3.1.2 แหล่งข้อมูลด้านเอกสารต่าง ๆ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากหอสมุด และข้อมูลจากเอกสารบทความตีพิมพ์ตามสื่อต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อเกี่ยวกับสัตว์ของชาวญี่ปุ่น เครื่องรางนำโชค งานศิลปะ และสถานที่ศักดิ์สิทธิ์

3.2 วิธีการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2.1 การวิเคราะห์รอยสักรูปสัตว์

กระบวนการวิเคราะห์รอยสักรูปสัตว์ เพื่อศึกษาองค์ประกอบศิลป์และความเหมือนและความแตกต่างระหว่างผลงานของศิลปินทั้ง 3 ท่าน โดยมีเกณฑ์การเลือกจากการเป็นช่างสักที่ถนัดงานสักรูปสัตว์และมีผู้ติดตามมากกว่า 10,000 คน ได้แก่ ชื่อบัญชีผู้ใช้อินสตาแกรม ดังนี้

1) @horimitsu

ช่างสักชาวญี่ปุ่นผู้อยู่ในวงการมากกว่า 30 ปี ใช้เทคนิคการสักแบบดั้งเดิมที่เรียกว่า เทโบริ (Tebori) และยังเป็นช่างสักให้กับศิลปินระดับโลกอย่าง John Mayer และ Katy Perry

2) @horitsubaki

ช่างสักชาวญี่ปุ่นผู้ถนัดและสามารถสร้างรอยสักรูปสัตว์ที่สวยงามตามเอกลักษณ์ของรอยสักญี่ปุ่น

3) @kikupunk

ช่างสักชาวญี่ปุ่นผู้มีผลงาน Old school ที่โดดเด่น สีเส้นชัดเจน และเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง

3.2.2 การวิเคราะห์ความเชื่อเกี่ยวกับสัตว์ของชาวญี่ปุ่น

กระบวนการวิเคราะห์ความเชื่อเกี่ยวกับสัตว์ของชาวญี่ปุ่น มีดังนี้

- 1) วิเคราะห์ความเชื่อเกี่ยวกับสัตว์ของชาวญี่ปุ่นจากผ่านวรรณกรรมเก่าแก่ เครื่องรางนำโชค งานศิลปะและสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ในประเทศญี่ปุ่น
- 2) วิเคราะห์ความเชื่อเกี่ยวกับสัตว์ที่มีจุดร่วมและเป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวางของชาวญี่ปุ่น ซึ่งเป็นจุดประสงค์ของการนำสัตว์และสัตว์ในตำนานมาสร้างเป็นรอยสักบนร่างกาย เพื่อประมวลผลเข้ากับการตีความของผู้วิจัย
- 3) สรุปผลการวิเคราะห์

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ความเหมือนและความแตกต่างระหว่างผลงานรอยสักของศิลปินทั้ง 3 ท่าน และความเชื่อเกี่ยวกับสัตว์ของชาวญี่ปุ่นที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง เพื่อให้เห็นถึงจุดประสงค์ของการนำไปสู่การสร้างรอยสักบนร่างกาย

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์รอยสักรูปสัตว์ มีกรอบแนวความคิดที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการวิเคราะห์ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาประเมินผลงานรอยสักรูปสัตว์ว่ามีคุณค่าทางด้านความงาม และทางด้านอารมณ์ความรู้สึกอย่างไร ดังนี้

- 1) องค์กรประกอบศิลป์
- 2) จิตวิทยาเกี่ยวกับความรู้สึก

3.5 การนำเสนอข้อมูล

ผู้วิจัยใช้การบรรยายเชิงวิเคราะห์ ประกอบกับองค์กรประกอบศิลป์และจิตวิทยาเกี่ยวกับความรู้สึกที่นำมาใช้เป็นกรอบแนวทางในการวิจัย โดยนำเสนอเป็น 2 บท ได้แก่

บทที่ 4 วิเคราะห์องค์กรประกอบศิลป์รอยสักรูปสัตว์

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะที่ได้รับจากการศึกษา

3.6 ทฤษฎีที่นำมาใช้เป็นกรอบแนวทางการวิจัย

องค์กรประกอบศิลป์

องค์กรประกอบศิลป์ หมายถึงสิ่งที่มนุษย์ใช้เป็นสื่อในการแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ โดยนำส่วนประกอบของศิลปะมาจัดวางรวมกันอย่างสอดคล้องกลมกลืนและมีความหมายเกิดรูปร่างหรือรูปแบบต่าง ๆ อันเด่นชัด ประกอบด้วย

1) จุด (Point) คือ ต้นกำเนิดของส่วนประกอบของงานศิลปะ เมื่อนำจุดมาเรียงต่อกันจะทำให้เรามองเห็นเป็นรูปร่าง และรูปทรง มี 2 ลักษณะคือ

- 1.1) เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ เช่น จุดในลายของสัตว์ และดอกไม้ เป็นต้น
- 1.2) เกิดจากมนุษย์สร้างขึ้น เช่น การจิ้ม การกดด้วยวัสดุ อุปกรณ์ต่างๆ เป็นต้น

2) เส้น (Line) คือ รอยขีดเขียนด้วยวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่สร้างให้ปรากฏบนพื้นระนาบหรือการนำจุดมาเรียงต่อกันเป็นจำนวนมาก

2.1) เส้นตรง (Straight Line) ให้ความรู้สึก แข็งแรง แน่นนอน แต่ถ้าอยู่ในลักษณะเส้นเฉียงจะให้ความรู้สึกเอนเอียง

2.2) เส้นตั้ง (Vertical Line) ให้ความรู้สึก มั่นคง แข็งแรง สูง สง่า รุ่งเรือง

2.3) เส้นนอน (Horizontal) ให้ความรู้สึก กว้าง เจียบ สงบ นิ่งเฉย

2.4) เส้นเฉียง (Diagonal Line) ให้ความรู้สึก ไม่มั่นคง ไม่แน่นอน เคลื่อนไหว รวดเร็ว

2.5) เส้นซิกแซก (Zigzag Line) ให้ความรู้สึก รุนแรง ตื่นเต้น ไม่แน่นอน

2.6) เส้นโค้ง (Coved Line) ให้ความรู้สึก อ่อนหวาน นุ่มนวล

2.7) เส้นคลื่น (Undulating Line) ให้ความรู้สึก เคลื่อนไหว สุภาพ อ่อนโยน นุ่มนวล

ความเป็นผู้หญิง

2.8) เส้นโค้งก้นหอย (Spiraling Coved Line) ให้ความรู้สึก เคลื่อนไหว มีพลัง

เจริญเติบโต หมุนเวียน คลี่คลาย

3) รูปร่าง-รูปทรง (Shape And Form) รูปร่าง คือ การบรรจุกันของเส้นที่เป็นขอบเขตของวัตถุที่มองเห็นเป็น 2 มิติ คือ ความกว้าง และความยาว รูปทรง คือ รูปที่มีลักษณะมองเห็นเป็น 3 มิติ คือ ความกว้าง ความยาว และความหนา

4) สี คือ ลักษณะของแสงที่ปรากฏแก่สายให้เป็นสีต่าง ๆ ในทางวิทยาศาสตร์ให้คำจำกัดความของสีว่า เป็นคลื่นแสงหรือความเข้มข้นของแสงที่สายตาสามารถมองเห็น ในทางศิลปะ สี คือทัศนธาตุอย่างหนึ่งที่เป็นองค์ประกอบสำคัญของงานศิลปะ

วงจรัสสี คือ สีที่เกิดจากแม่สี 3 สี ได้แก่ เหลือง แดง น้ำเงิน เมื่อนำมาผสมกันก็จะเกิดเป็นสีใหม่ขึ้นมา

วรรณะสี คือ เฉดสีที่อยู่ในกลุ่มเดียวกัน จะแบ่งได้ 2 ประเภทคือ สีโทนร้อน และสีโทนเย็น

5) พื้นผิว (Texture) คือ ส่วนที่เป็นพื้นผิวของวัตถุที่มีลักษณะต่างๆ เช่น เรียบ ขรุขระ หยาบ มัน ฯลฯ

6) บริเวณว่าง (Space) คือ บริเวณโดยรอบของรูปร่าง รูปทรง หรือวัตถุในงานศิลปะซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะทำให้งานดูโดดเด่น

จิตวิทยาสีกับความรู้สึก

ในด้านจิตวิทยา สี เป็นตัวกระตุ้นความรู้สึกและมีผลต่อจิตใจของมนุษย์ สีต่าง ๆ จะให้ความรู้สึกที่แตกต่างกัน ดังนั้นเราจึงใช้สีเพื่อแสดงความรู้สึกและความหมาย ได้แก่

สีแดง ให้ความรู้สึกเร้าร้อน รุนแรง อันตราย ตื่นเต้น

สีเหลือง ให้ความรู้สึก สว่าง อบอุ่น แจ่มแจ้ง ร่าเริง ศรัทธา มั่งคั่ง

สีเขียว ให้ความรู้สึก สดใส สดชื่น เย็น ปลอดภัย สบายตา มั่งหวัง

สีฟ้า ให้ความรู้สึก ปลอดภัย แจ่มใส กว้าง ปรารถนา

สีม่วง ให้ความรู้สึก เศร้า หม่นหมอง ลึกลับ

สีดำ ให้ความรู้สึก มืดมิด เศร้า น่ากลัว หนักแน่น

สีขาว ให้ความรู้สึก บริสุทธิ์ ผุดผ่อง ว่างเปล่า จืดชืด

สีแดง ให้ความรู้สึก สดใส ร้อนแรง เจิดจ้า มีพลัง อำนาจ

สีเทา ให้ความรู้สึก เศร้า เจ็บขริม สงบ แก่ชรา

สีน้ำเงิน ให้ความรู้สึก เจ็บขริม สงบสุข จริงจัง มีสมาธิ

สีน้ำตาล ให้ความรู้สึก แห้งแล้ง ไม่สดชื่น น่าเบื่อ

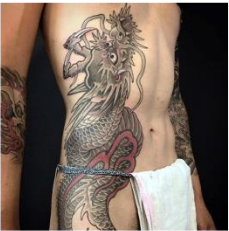

สีชมพู ให้ความรู้สึก อ่อนหวาน เป็นผู้หญิง ประณีต ร่าเริง

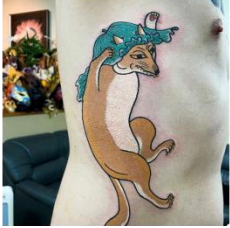

สีทอง ให้ความรู้สึก มั่งคั่ง อุดมสมบูรณ์

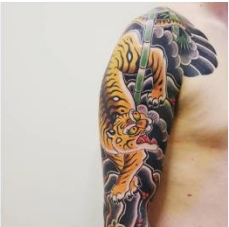

บทที่ 4

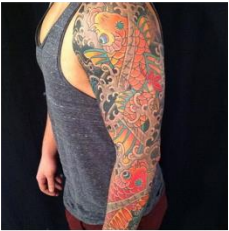
วิเคราะห์องค์ประกอบศิลปะรอยสักรูปสัตว์

ผู้วิจัยได้รวบรวมตัวอย่างผลงานรอยสักของช่างสักชาวญี่ปุ่น 3 ท่าน ซึ่งแบ่งปันผ่านอินสตาแกรม (Instagram) ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2012 -2021 เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบศิลปะดังนี้

ลำดับที่	สัตว์	ศิลปิน			วิเคราะห์
		@horimitsu	@horitsubaki	@kikupunk	
1.	มังกร				จากภาพรอยสักรูปมังกรของทั้ง 3 ศิลปิน มีการใช้สีสดใสหลากหลายสี เน้นสีโทนมเข้มให้ความรู้สึกเข้มแข็ง เส้นโค้งและเส้นหยักให้ความรู้สึกพลิ้วไหวแสดงถึงการเคลื่อนไหวของมังกร

ลำดับที่	สัตว์	ศิลปะ			วิเคราะห์
		@horimitsu	@horitsubaki	@kikupunk	
2.	สุนัขจิ้งจอก				จากภาพรอยสักรูปสุนัขจิ้งจอกของทั้ง 3 ศิลปิน เป็นสุนัขจิ้งจอกหน้าตาเจ้าเล่ห์ มีการใช้สีส้ม สีน้ำตาล และสีขาวซึ่งเป็นสีตามธรรมชาติของสุนัขจิ้งจอกและตัดด้วยเส้นหนาสีดำ

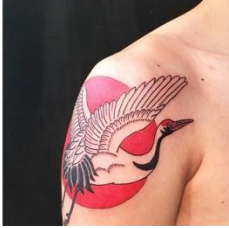

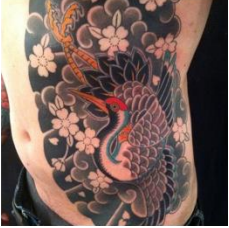
ลำดับที่	สัตว์	ศิลปิน			วิเคราะห์
		@horimitsu	@horitsubaki	@kikupunk	
3.	เสือ				จากภาพรอยสักรูปเสือของทั้ง 3 ศิลปิน สังเกตได้ว่าเป็นเสือแยกเขี้ยว แสดงให้เห็นว่าเป็นสัตว์ดุร้ายและน่าเกรงขาม ไซส์เหลืออง ส้ม น้ำตาล ขาว และเทา ตามแต่ละสายพันธุ์ของเสือ ประกอบด้วยเส้นโค้งและเส้นหยักแสดงให้เห็นการเคลื่อนไหว

ลำดับที่	สัตว์	ศิลปะ			วิเคราะห์
		@horimitsu	@horitsubaki	@kikupunk	
4.	ปลาคราฟ				จากภาพรอยสักรูปปลาคราฟของทั้ง 3 ศิลปิน มีการใช้สีที่หลากหลายตามสีของปลา แต่ที่โดดเด่นและเห็นกันบ่อยครั้งคือ สีส้ม สีขาว และสีดำ ประกอบด้วย เส้นโค้งบนตัวปลา และคลื่นน้ำเป็นพื้นหลัง เพื่อแสดงความพลิ้วไหว

ลำดับที่	สัตว์	ศิลปะ			วิเคราะห์
		@horimitsu	@horitsubaki	@kikupunk	
5.	ปลาทอง				จากภาพรอยสักรูปปลาทองของทั้ง 3 ศิลปิน มีการใช้สีส้ม สีแดง และสีเขียว ตัดด้วยเส้นหนาสีดำ ประกอบด้วยเส้นโค้งและเส้นหยัก แสดงถึงความพลิ้วไหว

ลำดับที่	สัตว์	ศิลปิน			วิเคราะห์
		@horimitsu	@horitsubaki	@kikupunk	
6.	กบ				จากภาพพรอยส์กรูปกบของทั้ง 3 ศิลปินนั้น เป็นรูปกบที่มีสีหน้าดูร้าย เน้นการใช้สีเขียว เป็นสีตามธรรมชาติของกบ และยังมีการใช้สีอื่นสดใสน่าสนใจ เช่น ส้ม น้ำเงิน ซึ่งอาจหมายถึงพิษของกบ ประกอบด้วยเส้นโค้งและเส้นหยัก

ลำดับที่	สัตว์	ศิลปะ			วิเคราะห์
		@horimitsu	@horitsubaki	@kikupunk	
7.	งู				จากภาพรอยสักงูของทั้ง 3 ศิลปิน เป็นงูกำลังแผ่แม่เบี้ย แสดงให้เห็นถึงการแสดงอำนาจของงู ประกอบด้วยเส้นโค้ง เส้นหยัก แสดงถึงความเคลื่อนไหวอย่างเป็นจังหวะ เน้นการใช้สีโทนเข้ม เช่น สีแดง ซึ่งแสดงถึงพลังและอำนาจ

ลำดับที่	สัตว์	ศิลปิน			วิเคราะห์
		@horimitsu	@horitsubaki	@kikupunk	
8.	นกกระเรียน				จากภาพรอยสักรูปนกกระเรียนของทั้ง 3 ศิลปิน มีการใช้สีที่โดดเด่นคือ สีขาว สีดำ และสีแดงเล็กน้อย ประกอบด้วย เส้นโค้งและเส้นหยัก แสดงถึงความพลิ้วไหว เป็นนกระเรียนที่กำลังบินให้ความรู้สึกเป็นอิสระ

ลำดับที่	สัตว์	ศิลปิน			วิเคราะห์
		@horimitsu	@horitsubaki	@kikupunk	
9.	แมว				จากภาพรอยสักรูปแมวของทั้ง 3 ศิลปิน เห็นได้ชัดว่ามีอารมณ์และอิริยาบถที่หลากหลาย ใช้สีที่สมจริงตามธรรมชาติของแมว ไม่ดูฉาบฉวยจนเกินไป เช่น สีดำ สีขาว สีน้ำตาล และสีครีม ใช้เส้นโค้งและเส้นหยักแสดงถึงการเคลื่อนไหว

ลำดับที่	สัตว์	ศิลปิน			วิเคราะห์
		@horimitsu	@horitsubaki	@kikupunk	
10.	พีนิกซ์				จากภาพรอยสักรูปพีนิกซ์ของทั้ง 3 ศิลปิน มีการใช้สีโทนเข้มหลากหลายสีได้แก่ สีแดง แสดงถึงพลังและอำนาจ สีเขียว แสดงถึงความเป็นอิสระ สีนํ้าเงิน แสดงถึงความสุขุมและหนักแน่น และสีเหลือง แสดงถึงควมมีชีวิตชีวา ประกอบด้วยเส้นโค้งและเส้นหยัก เพื่อแสดงการเคลื่อนไหว

ลำดับที่	สัตว์	ศิลปิน			วิเคราะห์
		@horimitsu	@horitsubaki	@kikupunk	
11.	เหยี่ยว				จากภาพพรอไฟล์รูปเหยี่ยวของทั้ง 3 ศิลปิน เป็นเหยี่ยวในลักษณะกำลังกางปีก มีสีน้ำตาลจางจืด ใช้สีดำ และสีเหลืองเป็นหลัก ใช้เส้นโค้งและเส้นหยักแสดงถึงความพลิ้วไหว

ลำดับที่	สัตว์	ศิลปิน			วิเคราะห์
		@horimitsu	@horitsubaki	@kikupunk	
12.	ปลาหมึกยักษ์				จากภาพรอยสักรูปปลาหมึกยักษ์ของทั้ง 2 ศิลปิน มีการใช้สีแดงซึ่งเป็นสีธรรมชาติของสัตว์ และในผลงานของศิลปินท่านที่ 3 มีการใช้สีเขียว ซึ่งเป็นสีคู่ตรงข้ามร่วม ใช้เส้นโค้งเพื่อแสดงการเคลื่อนไหวของหนวดปลาหมึก

ลำดับที่	สัตว์	ศิลปะ			วิเคราะห์
		@horimitsu	@horitsubaki	@kikupunk	
13.	ไก่				จากภาพรอยสักรูปไก่ของทั้ง 2 ศิลปิน เป็นภาพไก่ที่อยู่ในท่าทางคล้ายกัน มีการใช้สีดำและสีแดงเป็นหลัก ประกอบด้วยเส้นโค้งและเส้นหยัก

ลำดับที่	สัตว์	คิลปิน			วิเคราะห์
		@horimitsu	@horitsubaki	@kikupunk	
14.	หนู				จากภาพพรอยส์กรูปหนูของทั้ง 2 ศิลปิน เป็นหนูสีขาวเหมือนกัน งานของศิลปินท่านแรก เป็นหนูหน้าตาคล้าย โดยการใช้สีแดงลงไปบริเวณดวงตา และมีกรงเล็บสีดำ ต่างกับงานของศิลปินท่านที่ 2 เป็นหนูหน้าตาปกติ สีขาวล้วนทั่วทั้งตัว

ลำดับที่	สัตว์	ศิลปิน			วิเคราะห์
		@horimitsu	@horitsubaki	@kikupunk	
15.	ปลาดุก				จากภาพพรอยลักรูปปลาดุกของทั้ง 2 ศิลปิน มีการใช้สีดำเป็นหลักตามสีธรรมชาติ ประกอบด้วยเส้นโค้งแสดงถึงการเคลื่อนไหวของตัวปลา

ลำดับที่	สัตว์	ศิลปะ			วิเคราะห์
		@horimitsu	@horitsubaki	@kikupunk	
16.	กิเลน				จากภาพรอยสักรูปกิเลนของทั้ง 2 ศิลปิน มีการใช้โทนสีที่ต่างกัน โดยศิลปินท่านแรกใช้สีโทนร้อนทั้งหมด ต่างกับศิลปินท่านแรกใช้ทั้งสีโทนร้อนและเย็นร่วมกัน ประกอบด้วยเส้นโค้งและเส้นหยักแสดงถึงการเคลื่อนไหว

บทที่ 5

สรุปและอภิปรายผลการศึกษา

บทความวิจัยเรื่อง “สัตว์และความเชื่อที่ปรากฏบนรอยสักญี่ปุ่น” มีวัตถุประสงค์ 4 ประการ ได้แก่ ศึกษาที่มาและประวัติของสัตว์และสัตว์ในตำนานญี่ปุ่น ศึกษาสัตว์และสัตว์ในตำนานญี่ปุ่นในรูปแบบของสัญลักษณ์ ศึกษาอิทธิพลของความเชื่อทางสังคมที่มีต่อสัตว์และสัตว์ในตำนานญี่ปุ่น และศึกษางานศิลปะที่เกี่ยวข้องกับสัตว์และสัตว์ในตำนานญี่ปุ่น โดยมีวิธีการศึกษา ได้แก่ ศึกษาและรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับรอยสัก สัตว์ในตำนาน งานศิลปะ และความเชื่อและวัฒนธรรม และนำองค์ประกอบศิลป์และจิตวิทยาสัมพันธ์กับความรู้สึกที่นำมาใช้เป็นกรอบแนวทางในการวิจัย แล้วจึงนำเสนอเป็นการบรรยายเชิงวิเคราะห์ประกอบกับตารางเพื่อให้เห็นผลลัพธ์ที่ชัดเจน สรุปผลการศึกษาในแต่ละหัวข้อได้ดังนี้

5.1.1 ศึกษาที่มาและประวัติของสัตว์และสัตว์ในตำนานญี่ปุ่น

จากการศึกษาผู้วิจัยได้ทราบว่าที่มาและประวัติของสัตว์และสัตว์ในตำนานญี่ปุ่นนั้น มาจาก “โคะจิกิ” บันทึกทางประวัติศาสตร์ที่เก่าแก่ที่สุดของญี่ปุ่น ตามพระราชดำริของจักรพรรดิเท็มมุ เสร็จสมบูรณ์ในปี ค.ศ. 712 พระองค์ต้องการที่จะรวบรวมเรื่องราวการกำเนิดขึ้นของแผ่นดินเกาะแห่งนี้ เทพนิยาย และตำนานต่าง ๆ เอาไว้มิให้สูญหาย เป้าประสงค์ที่สำคัญเป็นไปเพื่อให้ผู้คนในชาติมีประวัติศาสตร์ที่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน รวมทั้งสร้างความชอบธรรมในเชิงอำนาจศักดิ์สิทธิ์ให้กับเทพเจ้าต่าง ๆ และรวมถึงทำให้สถานะของ “ชินโต” มีตัวตนชัดเจนมากขึ้น รวมทั้งเป็นการเตรียมรับมือกับการแผ่ขยายเข้ามาของพุทธศาสนาจากแผ่นดินใหญ่ โดยใช้อักษรจีน (คันจิ) เขียนทั้งเล่ม ใช้เสียงอ่านทั้งแบบจีนและญี่ปุ่น ใช้ไวยากรณ์ตามแบบญี่ปุ่น เป็นการเขียนร้อยแก้ว มีลักษณะคล้ายเรื่องเล่าหรือนิทานที่แบ่งออกเป็นตอน ๆ และบางครั้งไม่ได้เรียงลำดับเวลา แบ่งออกเป็น 3 ภาค

5.1.2 ศึกษาสัตว์และสัตว์ในตำนานญี่ปุ่นในรูปแบบของสัญลักษณ์

จากการศึกษาสัตว์และสัตว์ในตำนานญี่ปุ่นในรูปแบบของสัญลักษณ์ พบว่าสัตว์แต่ละชนิดมีความหมายทางสัญลักษณ์ ดังนี้

- 1) มังกร เป็นสัญลักษณ์ของพลังอันยิ่งใหญ่ สติปัญญา และความสำเร็จ
- 2) สุนัขจิ้งจอก เป็นสัญลักษณ์ของการเกษตรกรรม และความร่ำรวย
- 3) เสือ เป็นสัญลักษณ์ของความแข็งแกร่ง กล้าหาญ และการมีอายุยืนยาว
- 4) ปลาคาร์ฟ เป็นสัญลักษณ์ของการเจริญเติบโต ความกล้าหาญ และความอดทน
- 5) ปลาทอง เป็นสัญลักษณ์ของความมั่งคั่ง
- 6) กบ เป็นสัญลักษณ์ของความป็นหนุ่มสาว

- 7) งู เป็นสัญลักษณ์ของการมีอายุยืนยาว และการเยียวยารักษา
- 8) นกกระเรียน เป็นสัญลักษณ์ของการมีอายุยืนยาว
- 9) แมว เป็นสัญลักษณ์ของโชคลาภ
- 10) ฟินิกซ์ เป็นสัญลักษณ์ของ
- 11) สิงโต เป็นสัญลักษณ์ของความแข็งแกร่ง ความมั่งคั่ง และการอยู่รอด
- 12) ฟินิกซ์ เป็นสัญลักษณ์ของความหวัง การเกิดใหม่ และความสำเร็จ
- 13) นกฮูก เป็นสัญลักษณ์ของโชคดี
- 14) แรคคูน เป็นสัญลักษณ์ของการประสบความสำเร็จ
- 15) ลิง เป็นสัญลักษณ์ของการเลี้ยงดูบุตร
- 16) ฝี่เสื่อ เป็นสัญลักษณ์ของความสุข และการมีอายุยืนยาว
- 17) เต่า เป็นสัญลักษณ์ของการป้องกัน และการมีอายุยืนยาว
- 18) กระต่าย เป็นสัญลักษณ์ของความเจริญก้าวหน้า

5.1.3 ศึกษาอิทธิพลของความเชื่อทางสังคมที่มีต่อสัตว์และสัตว์ในตำนานญี่ปุ่น

จากการศึกษาอิทธิพลของความเชื่อทางสังคมที่มีต่อสัตว์และสัตว์ในตำนานญี่ปุ่น แสดงให้เห็นว่าศาสนาชินโต ซึ่งเป็นศาสนาดั้งเดิมและเป็นความเชื่อพื้นฐานของชาวญี่ปุ่นมีอิทธิพลต่อสังคมญี่ปุ่นเป็นอย่างมาก

ศาสนาชินโต คำว่า “ชินโต” นี้ถูกสร้างขึ้นเพื่อใช้เรียกความเชื่อดั้งเดิมที่มีพื้นฐานอยู่บนการบูชาเทพเจ้า หรือ “คามิ” (Kami) โดยมาจากตัวอักษรจีนสองตัวคือ คำว่า ชิน (神) และ โต (道) ที่แปลว่าวิถีทาง รวมแล้วหมายถึงวิถีทางของเทพเจ้า ปัจจุบันชินโตถือเป็นลัทธิความเชื่อพื้นเมืองประจำประเทศญี่ปุ่น ซึ่งพิธีกรรมของชินโตนี้ มาจากวัฒนธรรมท้องถิ่นและธรรมเนียมปฏิบัติต่าง ๆ ในยุคก่อนประวัติศาสตร์ มีตำนานเชื่อว่าคนญี่ปุ่นสืบสายเลือดมาจากเทพพระอาทิตย์เทพผู้สร้างสูงสุด เป็นผู้สร้างเกาะญี่ปุ่น และชาวญี่ปุ่นทั้งหลายเป็นลูกหลานของพระอาทิตย์ คือ อามาเตระสุโอมิคามิหรือสุริยเทพี กับซีกิโอมิหรือจันทรเทพ เป็นต้น นอกจากนั้นยังมีเทพประจำสิ่งต่าง ๆ ในธรรมชาติอีกเป็นจำนวนมาก ดังนั้นชินโตจึงสอนให้บุคคลเคารพบูชาธรรมชาติ เช่นเดียวกับองค์จักรพรรดิที่เชื่อว่าสืบเชื้อสายมาจากเทพเจ้า แนวคิดสำคัญของศาสนาชินโตที่ต่อมามีผลอย่างมากต่อค่านิยมของคนญี่ปุ่น ได้แก่ แนวคิดเรื่องความตาย การเคารพบูชาบรรพบุรุษ จงรักภักดีต่อเทพเจ้าและจักรพรรดิ การบูชาคนกล้าหาญ และความรักในธรรมชาติ

5.1.4 ศึกษางานศิลปะที่เกี่ยวข้องกับสัตว์และสัตว์ในตำนานญี่ปุ่น

จากการศึกษาพบว่างานศิลปะที่เกี่ยวข้องกับสัตว์และสัตว์ในตำนานญี่ปุ่นนั้น ได้รับอิทธิพลจากความเชื่อของศาสนาชินโตเป็นส่วนมาก เช่น

สถานที่ทางศาสนา

1) ศาลเจ้าเทพอินาริ (Fushimi Inari Shrine)

เป็นศาลเจ้าชินโตของเทพอินาริ อันเป็นเทพแห่งกสิกรรม ตั้งอยู่ในเขตฟูชิมิ นครเกียวโต ประเทศญี่ปุ่น ศาลเจ้านี้เป็นหนึ่งในสถานที่ท่องเที่ยวยอดนิยมที่สุดของประเทศญี่ปุ่น

ตั้งแต่ยุคโบราณ ชาวญี่ปุ่นนับถือเทพอินาริในด้านการอุปถัมภ์ค้าขาย ส่งเสริมความเจริญในการทำงาน และกิจการ ซึ่งความศรัทธานี้ยังคงอยู่จนตราบนับปัจจุบัน เหตุผลที่ศาลเจ้าอินาริถูกเรียกว่า โอคิตสึเนะซัง เพราะในสมัยก่อนนั้นคิตสึเนะ หรือสุนัขจิ้งจอกจะโผล่มาให้เห็นตามบริเวณที่มีผู้คนอาศัยอยู่ ชาวบ้านจึงคิดกันว่าสุนัขจิ้งจอกต้องเป็นผู้รับใช้ของเทพเจ้า บ้างก็ว่าเพราะสุนัขจิ้งจอกมาจับหนูที่คอยกัดกินทำลายพืชพรรณ จึงเป็นเหมือนการสร้างเพื่อแสดงความขอบคุณต่อสุนัขจิ้งจอก

2) ศาลเจ้าฮิเอะ (Hie Jinja Shrine)

ศาลเจ้าฮิเอะ เป็นศาลเจ้าที่ตั้งอยู่ในเขตใจกลางของการเมืองและเศรษฐกิจของโตเกียว ด้วยที่ตั้งของศาลเจ้าเป็นแหล่งเศรษฐกิจ ทำให้มีความเชื่อว่าเป็นศาลเจ้าที่ให้โชคลาภด้านการเมืองและธุรกิจ ว่ากันว่าเหมาะสำหรับผู้ที่อยากที่จะสมหวังเรื่องการทำงาน หรือความเจริญก้าวหน้าทางธุรกิจการงาน เนื่องจากศาลเจ้าฮิเอะมีสัตว์ผู้พิทักษ์เป็นลิงจึงมีการวางรูปปั้นของลิงสองสามภรรยา ซึ่งคนญี่ปุ่นมีความเชื่อมาตั้งแต่สมัยเก่าก่อนว่า ลิงเป็นสัตว์ที่มีความรักต่อลูกของตนมาก ทำให้ศาลเจ้าฮิเอะแห่งนี้มีชื่อเสียงในเรื่องการให้โชคในเรื่อง การขอบุตร และการคลอดบุตรให้เป็นไปอย่างง่ายดายไร้อุปสรรค เป็นการขอพรที่เป็นเสน่ห์ทำให้ผู้คนอยากที่จะมาสักการะที่ศาลเจ้าแห่งนี้

3) ศาลโอคาคาซากิ (Okazaki shrine)

ศาลเจ้าโอคาคาซากิ ตั้งอยู่ในเมืองเกียวโต ใกล้กับศาลเจ้าเฮอัน (Heian Jingu) เป็นศาลเจ้าที่ผู้คนมักจะไปอธิษฐานเพื่อความปลอดภัย ความอุดมสมบูรณ์ ขอให้ทำคลอดปลอดภัย และกำจัดปัดเป่าความโชคร้ายออกจากตัว อีกทั้งยังเป็นสถานที่นิยมในการจัดงานแต่งงาน

4) ศาลเจ้าอิมาดะ (Imado Jinja Shrine)

ศาลเจ้าอิมาดะหรือศาลเจ้าแมวมแห่งความรัก ตั้งอยู่ในย่านเดียวกับวัดอาซากุสะ เป็นศาลเจ้าที่คร่ำหวอดในด้านความรัก ในปี ค.ศ.1063 ชาวญี่ปุ่นสร้างขึ้นเพื่อเป็นที่สถิตของเทพอิซานางิ และเทพอิซานามิ บรรพเทพอันเป็นต้นกำเนิดของเทพแห่งญี่ปุ่น ตามความเชื่อนั้นการเสกสมรสของทั้งคู่ทำให้เกิดประเทศญี่ปุ่น และยังให้กำเนิดเทพเจ้าต่าง ๆ สืบต่อมามากมาย ดังนั้นคนญี่ปุ่นจึงบูชาทั้ง 2 องค์ในฐานะเทพเจ้าของการสมรส และความรู้โรจน์

ตามเรื่องเล่าในสมัยเอโดะ มีคุณยายคนหนึ่งฝันเห็นแมวกวักหน้าตาน่ารักบอกว่า "ถ้าสร้างตุ๊กตา รูปร่างเหมือนเราแล้ว จะมอบความโชคดีให้" ต่อมาจึงมีการทำตุ๊กตาแมวกวักขึ้นในแบบอิมาโตะยาก็ขึ้นมา (งานปั้นเซรามิกแบบไม่เคลือบ เป็นสไตล์หนึ่งของงานเครื่องปั้นดินเผาแบบญี่ปุ่น) แล้วนำมาถวายที่ศาลนี้ เกิดเป็นความเชื่อที่สืบทอดกันมาในที่สุดว่า ถ้าจะขอโชคลาภให้มาขอกับแมวกวักที่นี่

เครื่องรางนำโชค

1) แมวกวัก

มานะกินโอะ หรือแมวกวัก เป็นเครื่องรางที่คนญี่ปุ่นเชื่อว่าจะช่วยดึงดูดความโชคดีเข้ามาในชีวิต ปัจจุบันแมวกวักได้กลายเป็นเครื่องหมายแห่งความโชคดี การนำมาซึ่งความร่ำรวย และการประสบความสำเร็จในการค้า และธุรกิจ ซึ่งร้านค้าหรือธุรกิจมักนำแมวกวักมาวางไว้ที่หน้าหรือทางเข้าร้านค้า ปัจจุบันนี้มีรูปแบบของแมวกวักมากมายที่ใช้เป็นของฝากหรือของประดับร้านค้า โดยทั่วไปความหมายของแมวกวักขึ้นอยู่กับสี ทำทางการกวัก และการตกแต่งอีกด้วย เช่น สีขาว นำมาซึ่งความสุข และสีทอง นำมาซึ่งความมั่งคั่ง และความร่ำรวย

นอกจากนี้ทำทางการกวักของแมวกวักก็มีความหมายต่าง ๆ เช่น แมวกวักด้วยอุ้งเท้าหน้าซ้าย จะช่วยเรียกลูกค้า แมวกวักด้วยอุ้งเท้าหน้าขวา จะนำมาซึ่งความโชคดีและความมั่งคั่ง และแมวกวักด้วยอุ้งเท้าหน้าทั้งสอง จะช่วยป้องกันสิ่งชั่วร้ายและโรคร้ายไข้เจ็บ เป็นต้น

2) ธงปลาการ์ฟ

ชาวญี่ปุ่นระดับธงปลาการ์ฟ ในวันที่ 5 เดือน 5 หรือวันเด็กผู้ชาย เพื่อแจ้งต่อเทพเจ้าบนสวรรค์ว่า มีบุตรชายถือกำเนิดในบ้านของตนแล้ว ขอให้เทพเจ้าปกป้องคุ้มครอง พร้อมกับเป็นการอธิษฐานให้บุตรชายของตนเติบโตขึ้นอย่างแข็งแรง และประสบความสำเร็จที่ยิ่งใหญ่ในอนาคต เช่นเดียวกับปลาการ์ฟที่ว่ายน้ำวนน้ำตกได้สำเร็จ

5.2 ข้อเสนอแนะของผลการวิจัย

จากผลการศึกษาวิจัยเรื่อง “สัตว์และความเชื่อที่ปรากฏบนรอยสักญี่ปุ่น” ทำให้ทราบถึงความเชื่อที่ชาวญี่ปุ่นมีต่อสัตว์ ซึ่งความเชื่อเหล่านั้นยังเชื่อมโยงกับงานศิลปะต่าง ๆ เช่น รูปปั้นในสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ และยังเป็นอีกหนึ่งเหตุผลของการตัดสินใจของการสร้างรอยสักบนร่างกาย

เนื่องจากผลงานรอยสักที่สามารถรวบรวมมาได้นั้นเป็นแค่ผลงานบางส่วนที่ช่างสักแบ่งปันลงบนอินสตาแกรมตั้งแต่ปีค.ศ. 2012 – 2021 เท่านั้น จึงเป็นข้อจำกัดทำให้ภาพรวมของผลงานช่างสักแต่ละคนมีจำนวนที่ต่างกัน

ไป ผู้วิจัยพบว่า ในปัจจุบันรอยสักเป็นงานศิลปะที่ขึ้นอยู่กับความชอบส่วนบุคคล และความนิยมในแต่ละยุคสมัยมากขึ้น ต่างจากในอดีตที่สักเพื่อเป็นเครื่องรางติดตัวไว้ป้องกันภัยอันตราย ทั้งในปัจจุบันยังสามารถออกแบบลายเส้นและสีเพื่อให้ช่างสร้างงานตามความต้องการได้ หรือสามารถเลือกช่างสักที่มีผลงานที่เป็นเอกลักษณ์เพื่อสร้างผลงานให้เป็นเอกลักษณ์ของช่างได้ ซึ่งในแต่ละรอยสักยังสามารถมีความเชื่อและความหมายซ่อนไว้ได้มากมายเช่นกัน ต่างจากในอดีตที่สักตามความเชื่อไว้เป็นเครื่องรางป้องกันภัยอันตรายติดตัว

บรรณานุกรม

- อังคาร ปัญญาศิลป์. (ม.ป.ป.). รอยสักเอเชีย ญี่ปุ่น ยุโรป. นนทบุรี: วีทีเอส บุ๊คเซนเตอร์.
 อรรถยา สุวรรณระดา. (2557). พีช สัตว์ ตัวเลข กับตำนานยุคเทพเจ้าของญี่ปุ่น. วีพริ้นท์.
 จาร์เวส เจมส์ แจ็กสัน. (2545). ชาเลื่องแลศิลปะญี่ปุ่น. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ.
 ชิเอโกะ ฮิโรตะ. (2553). สิ่งมงคลญี่ปุ่น. แอคมี่พริ้นติ้ง.
 คอสมอส. (2544). ตำนานเทพญี่ปุ่น. นนทบุรี: ธารบัวแก้ว.
 Yori Moriarty. (2561). Japanese Tattoos Meaning, Shapes and Motifs.

สื่ออิเล็กทรอนิกส์

- ธนิต พูนวงศ์ประเสริฐ. (ม.ป.ป.). รอยสักในสังคมญี่ปุ่น ยุคก่อนประวัติศาสตร์ถึงยุคเมจิ. เข้าถึงเมื่อ 1 กันยายน 2563. สืบค้นจาก <https://so02.tcithaijo.org/index.php/jica/article/view/80432/64077>.
- Yasuka. (2019). Symbolic Animals in Japanese Culture. เข้าถึงเมื่อ 7 พฤศจิกายน 2563. สืบค้นจาก <https://www.kcpinternational.com/2019/01/symbolic-animals-japanese-culture/>
- Jez. (2019). Japanese Symbolic Animals and their Meaning. เข้าถึงเมื่อ 7 พฤศจิกายน 2563. สืบค้นจาก <https://www.thejapaneseshop.co.uk/blog/japanese-symbolic-animals-meanings/>
- Shinji Takaramura. (2018) Sacred Animals in Japan - See Japan's Religion through Its Animals. เข้าถึงเมื่อ 7 พฤศจิกายน 2563. สืบค้นจาก <https://matcha-jp.com/en/5817>
- National Gallery of Art. (n.d.). Animals in Japanese Folklore. เข้าถึงเมื่อ 7 พฤศจิกายน 2563. <https://www.nga.gov/features/life-of-animals-in-japanese-art.html>

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - นามสกุล	นางสาวกนกนภัส สาลีศรี
วัน เดือน ปีเกิด	21 พฤษภาคม พ.ศ. 2542
ที่อยู่ปัจจุบัน	10/509 ซ.นวมินทร์ 93 แขวง นวมินทร์ เขตบึงกุ่ม จ.กรุงเทพฯ 10240
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2556 – 2559 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสิรินธรราชวิทยาลัย จังหวัดนครปฐม พ.ศ. 2560 – 2564 กำลังศึกษาในระดับปริญญาอักษรศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเอเชียศึกษา ภาาษาเวียดนาม มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม

แบบโอนลิขสิทธิ์สารนิพนธ์

เอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ข้าพเจ้า	นางสาวกนกนภัส สาลีศรี
นักศึกษาชั้นปีที่ 4	วิชาเอกเอเชียศึกษา ภาษาเวียดนาม
ชื่อสารนิพนธ์	สัตว์และความเชื่อที่ปรากฏบนรอยสักญี่ปุ่น
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์	อาจารย์นวัต เลิศแสงกิจ
ที่อยู่ติดต่อได้ภายหลังสำเร็จการศึกษา	10/509 ซ.นวมินทร์ 93 แขวง นวมินทร์ เขตบึงกุ่ม จ. กรุงเทพฯ 10240
หมายเลขโทรศัพท์	098-264-4298

ลิขสิทธิ์ของสารนิพนธ์อันเป็นผลจากการศึกษาเล่าเรียนซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรระดับปริญญาบัณฑิต ข้าพเจ้ายินดีโอนลิขสิทธิ์ตามมาตรา 17 วรรค 2 แห่งราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 เป็นของคณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยมีกำหนดตลอดอายุการคุ้มครองสิทธิ์

ลงนามผู้โอน.....

()

วันที่...เดือน...พ.ศ....

ลงนามผู้รับโอน.....

(.....)

วันที่...เดือน...พ.ศ....